

REPUBLIKA E KOSOVËS
MINISTRIA E ARSIMIT
E SHKENCËS DHE E TEKNOLOGJISË

SBASHK

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë Ministry of Education, Science and Technology Bashkimi i Arsimit, Shkencës dhe Kulturës The Union of Education, Science and Culture	
Njësia Org: 013	Nr. Prot: 2056
Org. Jeshive: 013	Org. Prot: 2056
Org. Ush: 013	Org. Prot: 2056
Nr. Regjist: 24	Data: 18.04.17
Et. Shkencës: 24	Data: 18.04.17
No. pages: 24	Data: 18.04.17

Ministri i Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT), në mbështetje të neneve 4, 21, dhe 22 të Ligjit nr. 03/L-189 për administratën shtetërore të Republikës së Kosovës, (Gazeta Zyrtare, nr. 82, dt. 21 tetor 2010), dhe shtojcën 6 të Rregullores nr. 02/1011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive (dt. 22.03. 2011), nenit 90 (Kontrata Kolektive) të Ligjit Nr. 03/L-212 të Punës, dhe Sindikata e Bashkuar e Arsimit, Shkencës dhe Kulturës (SBASHK) nënshkruan:

KONTRATË KOLEKTIVE E ARSIMIT NË KOSOVË

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi

Me këtë Kontratë Kolektive, Sindikata e Bashkuar e Arsimit, Shkencës dhe Kulturës e Kosovës (në tekstin e mëposhtëm SBASHK) dhe Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë e Republikës Kosovës (në tekstin e mëposhtëm MASHT), pajtohen, që në mbështetje të Legjislacionit, në Arsimin Parauniversitar dhe Universitar përcaktohen të drejta të posaçme dhe obligimet e të punësuarve në institucionet publike dhe private në arsimin parashkollor, fillor, të mesëm të ultë, të mesëm të lartë, shkollave speciale e atë universitar publik dhe të drejtat e obligimet e të punëdhënësit, si dhe të drejtat dhe obligimet e palëve nënshkruese. Në këtë Kontratë mund mbështeten dhe të përfitojnë edhe të punësuarit në Kulturë, kur hartojnë kontratat me Ministrinë përkatëse për ato dispozita që përbëjnë standarde të përgjithshme në marrëdhëniet midis punëdhënësit dhe punëmarrësit, të përcaktuara në Konventat Ndërkombëtare të Punës dhe në Ligjin e Punës të Republikës së Kosovës. Për kulturë, aneks kontratat lidhen në mes ministrisë përkatëse, nga njëra anë dhe SBASHK-ut. Gjithashtu për organizatat sindikale komunale dhe DKA mund të lidhen kontrata të nivelit të tretë.

Neni 2 Zbatimi i kontratës

1. Për të drejtat dhe obligimet që nuk janë përfshirë në këtë Kontratë, zbatohet legjislacioni në fuqi dhe Kontrata kolektive e përgjithshme.

1.1. Dispozitat e kësaj Kontrate kolektive, janë të zbatueshme për të gjithë të punësuarit në të gjitha institucionet publike dhe private të Arsimit Parauniversitar (parashkollor, fillor, të mesëm të ultë dhe të mesëm të lartë, shkolla speciale e qendra të kompetencës) dhe institucionet e arsimit të lartë në mbarë territorin e Republikës së Kosovës, të cilët janë anëtarë të SBASHK-ut.

1.2. Dispozitat e kësaj Kontrate Kolektive janë të zbatueshme për të gjithë punëdhënësit në sektorin e Arsimit, (Komunat- DKA, KD të Universiteteve e institucioneve të arsimit të lartë, MASHT-in etj) në sektorin publik dhe institucionet edukativo-arsimore private në mbarë territorin e Republikës së Kosovës.

Neni 3 Përkufizimet

1. "Punëdhënës", do të thotë: çdo person juridik publik a privat i cili punëson punëtorë.

2. "I (e) punësuar", do të thotë: punëtor ose punëtore, i cili/, e cila, ka lidhur marrëdhënie pune në pajtim me dispozitat ligjore në fuqi, të Kontratës kolektive në nivel të vendit dhe të kësaj Kontrate.

3. "Akt i përgjithshëm" do të thotë: akt juridik i cili në mënyrë të përgjithshme rregullon çështje të caktuara të kësaj Kontrate.

4. "Veprimtaria arsimore" është aktivitet i cili zhvillohet në institucionet edukativo - arsimore.

5. "Sistematizimi i vendeve të punës" është akt i përgjithshëm ose pjesë përbërëse e ndonjë akti të përgjithshëm i punëdhënësit, i cili cakton vendet e punës dhe kushtet e veçanta për plotësimin e vendeve të punës.

6. "Përfaqësues sindikal", do të thotë: i (e) zgjedhuri/a i sindikatës sipas legjislacionit në fuqi dhe Konventave ndërkombëtare të ONP nr. 87 aprovuar me datën: 04.07.1950. dhe 98 aprovuar më: 18.04.1951.

7. KDU do të thotë: (Këshilli Drejtues i Universiteteve Publike).

8. DKA do të thotë: (Drejtoria Komunale e Arsimit).

9. AAAPARr do të thotë: (Agjencia për Arsim dhe Aftësim Profesional dhe Arsimin e të Rriturve).

Neni 4 Objekti

1. Me dispozitat e kësaj Kontrate kolektive rregullohet:

1.1. Themelimi i marrëdhënies së punës,

1.2. Ruajtja e vendit të punës,

1.3. Norma e punës, ndarja e orëve.

- 1.4. Ndërrimi i detyrave të punës në raste të jashtëzakonshme,
- 1.5. Transferimi i punëtorëve nga një vend në vend tjetër,
- 1.6. Caktimi i punëtorëve si tepricë teknologjike,
- 1.7. Orari i punës,
- 1.8. Puna e natës,
- 1.9. E drejta e mungesës nga puna me kompensim dhe pa kompensim të të ardhurave personale,
- 1.10. Sistemi nëpër vende të punës i punëtorëve me aftësi të kufizuara (zvogëluara) për punë,
- 1.11. Pushimi vjetor,
- 1.12. Pushimi i lehonisë,
- 1.13. Përgjegjësia dhe procedura disiplinore,
- 1.14. Kompensimi i dëmit,
- 1.15. Vazhdimi i afatit të kontratës së punës në raste të veçanta,
- 1.16. Siguria dhe mbrojtja në punë (kushtet e punës),
- 1.17. Sigurimi shëndetësor,
- 1.18. Shkollimi,
- 1.19. Kompensimi i shpenzimeve të shkollimit dhe ditët e lira,
- 1.20. Informimi i punëtorëve,
- 1.21. Veprimtaria dhe kushtet e funksionimit të sindikatave,
- 1.22. Imuniteti i përfaqësuesit sindikal,
- 1.23. Greva,
- 1.24. Pagat, harmonizimi i tyre dhe të ardhurat e tjera,
- 1.25. Kompensimi i shpenzimeve në lidhje me punën,
- 1.26. Të drejtat, obligimet e palëve dhe mënyra e zgjidhjes së kontesteve,
- 1.27. Dispozitat kalimtare dhe të fundit.

II. Themelimi i marrëdhënies së punës

Neni 5 Punësimi

1. Me nënshkrimin e kësaj kontrate kolektive dhe depozitimin e saj në MASHT të gjithë punonjësit, që aktualisht kanë një vend pune në sektorin e arsimit dhe plotësojnë kriteret e përcaktuara me ligj për punësim apo aktet tjera ligjore të vlefshme në kohën e punësimit, konsiderohen ligjërisht të punësuar. Ndërsa, sa i përket mbrojtjes ligjore sindikale të këtyre të drejtave të të punësuarve para punëdhënësit, në komisionet e pajtimit apo gjykatë, SBASHK-u nënshkruese e kësaj Kontrate Kolektive angazhohet dhe do t'i mbrojë vetëm anëtarët e saj.

2. Anëtarë të SBASHK-ut konsiderohen vetëm ata mësimdhënës, mësimdhënës universiteti, punonjës shkencorë, të kulturës apo personel ndihmës, personel administrativ, që janë deklaruar me shkrim për anëtarësimin në SBASHK, nënshkruese e kësaj kontrate, dhe që paguajnë rregullisht kuotizacionin sindikal sipas mënyrës dhe masës që përcaktohet nga organet drejtuese të SBASHK-ut.
3. Punëdhënësi është i obliguar që me rastin e ndryshimit të procesit të punës dhe përparimin (ndryshimin) e veprimtarisë dhe nevojave të institucioneve arsimore të organizojnë përgatitjen profesionale në pajtueshmëri me ligjin, planin dhe programin e ndryshimeve. Mjetet materiale të nevojshme për të punësuarin/t është i obliguar që t'i sigurojë punëdhënësi.
4. Kriteret bazë për punësim në institucionet arsimore që pranohen nga të dy palët nënshkruese të Kontratës Kolektive, mbështeten në Ligjin e Punës, në Konventat Ndërkombëtare të Punës, në dispozitat përkatëse të ligjit për arsimin e niveleve përkatëse, në kriteret që përmbajnë Kontratën e mëparshme kolektive dhe në standardet e evropiane për punësimin në arsim. Këto kritere në mënyrë të përmbledhur janë:
 - 4.1. Për vendet e lira në të gjitha nivelet arsimore punësimi bëhet me konkurs në bazë të kriterëve që përcakton MASHT-i apo organet e Institucioneve të Arsimit të lartë sipas akteve ligjore e nënligjore në fuqi. Me qëllim të transparencës së procesit, përfaqësuesit e SBASHK-ut janë të pranishëm gjatë procedurave të përpilimit të konkursit dhe vlerësimit të kandidatëve;
 - 4.2. Kandidati që shpallet fitues dhe punësohet për herë të parë, në vitin e parë punësohet me kontratë individuale me afat njëvjeçar. Me mbarimin e këtij afati, nëse rezulton se i punësuar ka kryer të gjitha detyrimet që i janë caktuar nga punëdhënësi në kontratën njëvjeçare të punës, fiton të drejtën e punësimit me kontratë pune pa afat të caktuar;
 - 4.3. Kontrata e punës me afat njëvjeçar lidhet vetëm në fillim të vitit mësimor;

Neni 6 Vendet e punës

1. Marrëdhënia e punës themelohet me Kontratë pune për kohë të pacaktuar dhe të caktuar konform UA 10/2015, datës 01.09.2015 të MASHT-it dhe Statutit të Universiteteve për stafin akademik.

2. Kërkesat për punëtorë të rinj nga institucione përkatëse arsimore u dërgohen punëdhënësve (Komunave-Drejtoreve Komunale për Arsim, Universitetit-KDU, AAAPRRK, MASHT etj), ku ndodhet selia e institucionit. Komuna-Drejtoria Komunale për Arsim dhe Universiteti-KDU-të janë të obligueshme të shpallin konkurse në mjetet e informimit publik për vendet e lira të punës, nëse paraprakisht i kanë plotësuar normat të punësuarve që kanë pasur së paku një kontratë pune një vjeçare.
3. Përzgjedhja bëhet sipas procedurës së paraparë me Ligj dhe akte nën ligjore të MASHT-it për Arsimin Parauniversitar dhe Arsimin e Lartë për të gjitha institucionet publike e private dhe rregulloreve e Statuteve të Institucioneve të Arsimit të Lartë në sektorët publik e privat. Gjatë procedurës së përzgjedhjes duhet të jetë i pranishëm si vëzhgues edhe përfaqësuesi i SBASHK-ut..
4. Vendet e punës në këto institucione janë:
 - 4.1. Arsimi parashkollor: punëtor teknik dhe roja gjatë natës, vozitësit, fokistët, kuzhinieret, serviuerset, motrat edukatore, edukatore, drejtorët, mjeku pediatri stomatologu, psikologu dhe pedagogu.
 - 4.2. Arsimi fillor dhe i mesëm i ulët: Punëtorët teknik, rojet gjatë natës, Serviuerset, kuzhinieret, vozitësit, fokistët, bibliotekarët, sekretarët, përkthyesit në shkollat speciale, psikologët, pedagogët, mësuesi asistent, pediatri dhe stomatologu, mësuesit klasor, arsimtarët lëndor, zëvendës drejtorët dhe drejtorët.
 - 4.3. Arsimi i mesëm i lartë: punëtorët teknik dhe rojet gjatë natës, vozitësit, fokistët, instruktorët, bibliotekarët, psikologët, pedagogët mësuesi asistent Stomatologu, sekretarët, profesorët, ndihmës drejtorët dhe drejtorët.
5. Këshilli i Fakultetit (njësitë akademike) propozon shpalljen e konkursit për staf akademik, ndërsa dekani dhe sekretari i njësisë akademike i propozon sekretarit të përgjithshëm dhe rektorit të UP-së shpalljen e konkursit për personelin administrativ sipas rregullores për organizimin e brendshëm të vendeve të punës të miratuar nga Organet e Institucioneve të Arsimit të Lartë.
6. Përzgjedhja bëhet sipas procedurës së paraparë me ligjet dhe akte nënligjore në fuqi si dhe aktet e brendshme të Universiteteve. Gjatë procedurës së përzgjedhjes së personelit akademik në Senat, në cilësi të vëzhguesit duhet të jetë i pranishëm edhe një përfaqësues i SBASHK-ut.
7. Vendet e punës në universitet janë:
 - 7.1. Staf akademik i njësive akademike: Asistent, Profesor asistent, Profesor i Asociuar dhe Profesor i rregullt.
 - 7.2. Staf jo akademik i njësive akademike-fakultete: Sekretarët, zyrtarët e lartë financiar-kontabilitet, zyrtarët e logjistikes-asete, zyrtarët e lartë të shërbimit të studentëve (bachelor, master dhe doktoratë), zyrtarët e shërbimit të studentëve (bachelor, master dhe doktoratë) koordinator për mësim, zyrtar për mësim, administrator të resurseve gjenetike, të fermës eksperimentale, zyrtar për arkiv, shërbime postare dhe fotokopje, asistent të dekanit, mjeshtër i grafikës dhe skulpturës, zyrtar për dhënie e analizave, asistent teknik në IBV, teknik të veterinarisë, vozitës në fakultet, zyrtar teknik-administrativ-modele, zooteknik-bariu, operator të makinave, operator në kompjuter,

- laborantë, punëtorë të IT-së, korrier në fakultet, zyrtar teknik-administrativ, bibliotekarë dhe pozita tjera të paraparë sipas rregullores për organizimin e brendshëm.
- 7.3. Stafi jo akademik i Administratës Qendrore (AQ) - Rektorati: Sekretari përgjithshëm, drejtorët për: (buxhet dhe financa, TI, prokurim, auditim, çështje akademike, çështje të studentëve, marrëdhënie me jashtë, barazi gjinore, etj.). Zyrtarë: i auditimit, certifikimit, mbikëqyrjen e ndërtimeve, zotime dhe buxhet, kontabilitet, ligjor, për paga dhe honorar, shpenzimeve, arkë dhe para të imëta, në ZMJ, lekturim dhe redaktim, komunikim me media, përkthim, asistent ligjor në KD-së, prokurim, logjistikë në AQ., asete në rektorat, për çështje akademike, për zhvillim akademik, IT-së në rektorat, asistente e zyrës së rektorit, asistente administrative e sekretarit të përgjithshëm, koordinator të qendrave: gjuhë të huaja, përsosmëri në mësimdhënie, për të drejtat e njeriut, për barazi gjinore, bibliotekarë, vozitës i rektorit, punëtorë të shtypshkronjës, depoistë në AQ, vozitës në rektorat, korrier në rektorat, shtëpiak në rektorat, punëtor i bufesë në rektorat.
8. Me rastin e zgjedhjes së dekanëve prodekanëve, rektorit dhe prorektorëve si dhe anëtarëve të KD-së, në cilësi të vëzhguesit duhet të jetë i pranishëm edhe një përfaqësues i SBASHK-ut.
9. MASHT-i, në konsultim me SBASHK-un, përcakton kriteret për zhvillimin profesional të mësimdhënësve.
10. MASHT-i në konsultim me SBASHK- un, përcakton kriteret për përzgjedhjen, emërimin dhe kualifikimin e drejtorëve të shkollave.
11. Me rastin e zgjedhjes së drejtorëve të shkollave një përfaqësues i SBASHK-ut duhet të jetë në komision si vëzhgues.

Neni 7 Licencimi

Me licencim fitohet e drejta për punë, avancim në karrierë dhe zhvillim profesional në bazë të legjislacionit të punës në fuqi. Të punësuarve u mundësohet kualifikimi pa shkëputje nga puna sipas legjislacionit të arsimit në fuqi, dhe mbi bazën e kualifikimit, dhe mbi bazën e kualifikimit dhe atë:

- 1.1 Mësimdhënës me Shkollë Normale 10 % e pagës bazë.
- 1.2 Mësimdhënës me Shkollë të Lartë Pedagogjike dy vjeçare 19% e pagës bazë.
- 1.3 Mësimdhënës me diplomë fakulteti tri dhe katër vjeçar 27% e pagës bazë.
- 1.4 Mësimdhënës me diplomë 5 vjeçar, magjistraturë/master dhe doktoraturë 35% e pagës bazë.
- 1.5 Përparimet në karrierë, caktohet lartësia e pagës dhe lëvizja në gradim që përcillet me ngritje page 10%.

Neni 8 Kriteret e punësimit

1. Punonjësit që do të punësohen në institucionet arsimore duhet t'i përmbushin kriteret e caktuara si vijon:

- 1.1. Të kenë mbushur moshën 18 vjeç,
- 1.2. T'i përgjigjen nivelit arsimor për të gjitha ciklet sipas kriterëve të miratuara nga Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë e Republikës së Kosovës,
- 1.3. Personat që nuk i plotësojnë kushtet e sipërpërmendura punësohen në arsim për kohë të caktuar,
- 1.4. Personi i cili pranohet në punë për herë të parë pajiset nga punëdhënësi me librezë të punës, e cila është unike për të gjithë të punësuarit, sipas modelit të përcaktuar nga organi kompetent,
- 1.5. Kur për një vend pune konkurrojnë dy ose më shumë kandidatë në konkurs, komisioni rekomandon kandidatin mbi bazën e këtyre kriterëve:
 - 1.5.1. Diploma përkatëse e kërkuar,
 - 1.5.2. Nota mesatare gjatë studimeve,
 - 1.5.3. Kohëzgjatja e punës në arsim,
 - 1.5.4. Mbarimi i trajnimeve apo kurseve që kanë të bëjnë me metodat e reja të punës,
 - 1.5.5. Rezultatet e intervistës me gojë dhe me shkrim.

Neni 9

Ruajtja e vendit të punës

1. Vendi i punës ruhet në këto raste:
 - 1.1. Për lehonat aq sa zgjatë pushimi i lehonisë,
 - 1.2. Për punonjësit të cilët për shkak të sëmundjes mungojnë nga puna, me dëshmi mjekësore,
 - 1.3. Për udhëheqës të SBASHK-ut: Kryetarin, nënkryetarët dhe sekretarin e përgjithshëm në nivel vendi.
 - 1.4. Për punonjësit e dërguar në specializime të ndryshme nga organizata për kohë të caktuar.
 - 1.5. Për rastet tjera të parapara në ligjet, udhëzimet dhe aktet e brendshme të punëdhënësit.

Neni 10

Informimi

1. I punësuar ka të drejtë të kërkojë nga punëdhënësi që të njoftohet për përmbajtjen e kontratës së punës dhe akteve tjera të përgjithshme që përcaktojnë të drejtat dhe obligimet e tij.
2. Punëdhënësi ka obligim që kontratat dhe aktet e tjera të përgjithshme t'i mbajë në vend të përshtatshëm, në mënyrë që të kenë qasje në to të gjithë punëtorët dhe që ata të njoftohen me përmbajtjen e kontratave kolektive dhe me aktet e tjera ligjore.
3. Nëse të drejtat dhe obligimet e punëdhënësit dhe punëmarrësit, të cilat përcaktohen me kontratën e punësimit, janë më hollësisht të definuar me Kontratë kolektive ose me aktin e përgjithshëm të punëdhënësit, mjafton që kontrata e punësimit të referohet në kontratë kolektive ose në këto akte.

Neni 11

Norma e punë

1. Ngarkesa mësimore javore e mësimdhënësve është 20 orë mësimi në javë.
2. Për punëtoret e Praktikës Profesionale në Arsimin Profesional norma është 24 orë në javë.
3. Mësimdhënësit që punojnë me klasë të kombinuara duhet të kompensohet për 20% mbi pagën e rregullt,
4. Norma e punës në Universitet.
- 4.1. Ngarkesa mësimore për personelin akademik është e përcaktuar sipas rregullores në fuqi për të ardhurat personale, ndërsa për personelin administrativ sipas Ligjit për shërbimin civil.
- 4.2. Orët mësimore që zhvillon mësimdhënësi mbi normën e caktuar sipas kontratës së rregullt punës do të paguhet si orë mbi normë deri në fondin e orëve të lejuar me Rregulloren për të ardhurat personale të Universiteteve gjithnjë mbi bazën e kontratës për orë mbinormë-honorar.
- 4.3. MASHT dhe Universitet merrin përsipër që të vazhdojë marrjen e masave të nevojshme për normalizimin e numrit të studentëve duke synuar që brenda 2-3 viteve të ardhshme në grup të kenë studentë sipas kriterëve të përcaktuara me rregullore të brendshme dhe sipas standardeve të arsimit të lartë.
- 4.4. Mësimdhënësit e cilësuar “invalid pune” nuk mund të ngarkohen me orë mësimore mbi normë.
- 4.5. Nëse mësimdhënësi arrin moshën mandatare të pensionit me 1 tetor, përkatësisht ditën e fillimit të vitit akademik ai/ajo mund të vazhdojë punën me pagë të plotë deri në përfundim të vitit akademik përkatësisht deri më 30 shtator të vitit vijues, por kjo nuk nënkupton edhe të drejtën për ushtrim të funksionit menaxhues (shef dege, sekretar dege/departamenti, anëtarë i këshillit të fakultetit, prodekan, dekan, senator, anëtar i KD-së, prorektor, rektor).
- 4.6. Për personelin administrativ dhe ndihmës, orari i punës është dyzet(40) orë në javë.
5. Ngarkesa e punës së mësimdhënësve të cilësuar si “invalidë pune” do të jetë në përputhje me propozimin e komisionit mjekësor.
6. Për udhëheqës sindikal në nivel vendi (dy nënkryetarë, sekretarin e përgjithshëm dhe tre kryetarët e niveleve arsimore) norma të jetë $\frac{1}{2}$ e normës së plotë, me pagesë të plotë e me qëllim të funksionit sindikal për mandatin e tij ndërsa për kryetarët e sindikatave komunale të jetë një ditë e lirë gjatë javës, me përjashtim të ciklit të ulët 1-5, me qëllim të ushtrimit të funksionit sindikal për mandatin 4 vjeçar.
7. Mësimdhënësit paguhet në bazë të normës së punës.
8. Orët mësimore që zhvillon mësimdhënësi mbi normën e caktuar në Udhëzimin e Administrativ të MASHT-it, paguhet si orë mbi normë.
9. Ministria e Arsimit dhe Shkencës merr përsipër që të vazhdojë marrjen e masave të nevojshme për normalizimin e numrit të nxënësve për çdo klasë, jo më shumë se 32 nxënës,

10. Mësimdhënësit gëzojnë të drejtën për punë mbi normë të paguar deri në 30% të ngarkesës mësimore.
11. Mësimdhënësit e cilësuar “invalidë pune” nuk mund të ngarkohen me orë mësimore mbi normë.
12. Orët shtesë mbi normë për veprimtaritë edukative-mësimore në ditët e pushimit javor dhe festave për realizimin e programit ose të aktiviteteve zyrtare që bëjnë punëdhënësit, do të paguhën sipas legjislacionit të punës në fuqi.
13. Nëse mësimdhënësi, që do të shkojë në pension, ka filluar vitin shkollor, do të vazhdojë punën deri në përfundim të vitit shkollor me pagë të plotë, nëse një gjë e tillë është e rregulluar me ligjin e punës në fuqi.
14. Nëse shkolla ka më pak se 250 nxënës, drejtori i asaj shkolle mban gjysmë norme mësimore sipas UA të MASHT-it.

Neni 12

Kryerja e punëve të përkohshme

Punëtori është i obliguar të kryej përkohësisht punët të cilat ia cakton udhëheqësi (drejtori) e që nuk i përgjigjen kualifikimit të tij profesional, njohurive dhe aftësive të tij në rastin e ndodhive të ndryshme, të papritura nga fuqia më e madhe natyrore siç është fatkeqësia natyrore dhe të tjera, me ç'rast është rrezikuar jeta dhe shëndeti i njerëzve dhe i pasurisë, shpëtimit të jetëve dhe shëndetit të njerëzve, rrezikimit të paparapare të lëndës së parë dhe materialit, që mund të shkaktojë ndërprerje të plotë ose të pjesshme të procesit të punës.

Neni 13

Transferimi i punëtorëve nga një vend në tjetrin

1. Punëtorit nuk mund t'i ndërrohet lokacioni i vendit të punës pa vullnetin e tij në rastet vijuese:
 - 1.1. Nëse ndërrimi i lokacionit mund të ndikojë në keqësimin e shëndetit të punëtorit,
 - 1.2. Nëse udhëtimi në punë dhe nga puna, në kushtet normale me mjetet e transportit publik, zgjatë më shumë se një orë gjegjësisht gjysmë ore për punëtorët nëna të fëmijëve me moshë deri në pesë vjet.

Neni 14

Caktimi i punëtorëve si tepricë teknologjike

1. Punëdhënësi është i obliguar, kur konstaton se nuk ka nevojë për punë për të punësuarit për shkak të tepricës teknologjike apo organizimit tjetër, të hartojë një program të realizimit të drejtave të punësuarve për të cilët ndërpritet marrëdhënia e punës.

2. Programi përmban të dhënat e të punësuarve për të cilët nuk ka nevojë punësimi, punët që kryejnë, struktura kualifikuese, moshë e tyre dhe masat që duhet ndërmarrë për punësimin e tyre, si dhe afatin që duhet publikuar në tabelën e shpalljeve.
3. Punëdhënësi është i obliguar të marrë parasysh mendimin dhe propozimin e përfaqësuesit të SBASHK-ut dhe të e njoftoj për qëndrimin e tij dhe programin e përpiluar.
4. Me tepriçë teknologjike apo arsytet e organizimit tjetër konsiderohen:
 - 4.1. Zvogëlimi i vëllimit të punës (numri i paraleleve ose numri i orëve të mësimi, numri i nxënësve, zvogëlimin e vendeve të punës për arsye tjera);
 - 4.2. Vendosjen e organizimit të formave të reja të punës dhe plan-programeve të reja që rezultojnë me zvogëlimin e numrit të punësuarve;
 - 4.3. Ribashkimit të shkollave, zhvendosjes apo ndërprerjes së punës së asaj shkolle dhe ndërrimit të statusit të shkollës ku mbesin punëtorët pa vend pune.
 - 4.4. Programi i zgjedhjes së problemit të punësuarve që mbesin pa punë përmban ndërmarrjen e disa masave e sidomos:
 - 4.4.1. Radhitja në punë tjera,
 - 4.4.2. Puna te punëdhënësi tjetër,
 - 4.4.3. Rikualifikimi,
 - 4.4.4. Dhe të drejta tjera në pajtim me ligjin dhe Kontratën Kolektive Nacionale, respektivisht Kontratën e Punës.
5. Të punësuarit nuk mund t'i ndërpritet marrëdhënia e punës si tepriçë teknologjike edhe atë:
 - 5.1. Invalidëve të punës të kategorisë II;
 - 5.2. Të punësuarve gjatë kohës së shtatzënisë dhe me fëmijë të moshë deri në dy vjet;
 - 5.3. Të punësuarit që është mbajtës i familjes;
 - 5.4. Të punësuarit me fëmijë të hendikepuar;
 - 5.5. Të punësuarve meshkuj që ka së paku 30 vjet pune dhe femrave që ka minimum 25 vjet pune pa pëlqimin e tyre;
 - 5.6. Nëse dy bashkëshortet punojnë te një punëdhënësi, njërit nuk mund t'i ndërpritet vendi i punës;
 - 5.7. Përfaqësuesit sindikal;
 - 5.8. Punëtorit në specializim me leje të punëdhënësit.
6. Gjatë caktimit të punëtorëve tepriçë në të njëjtën kategori vendosen të gjithë punëtorët e një institucioni të cilët punojnë në ato vende të punës, përveç tjerave si kritere duhet të jenë:
 - 6.1. Kriteri i parë për ruajtjen e vendit të punës është arritja e rezultateve të punës. Përparësi për ruajtje të vendit të punës kanë punëtorët që kanë rezultate më të mira të punës;
 - 6.2. Kriteret e arritjes së rezultateve të punës mund të shfrytëzohen gjatë caktimit të punëtorëve të tepërt vetëm nëse janë paraprakisht të caktuara normat për konstatimin e rezultateve të punës dhe janë përdorur së paku gjashtë muajt e fundit para aprovimit të programit për largimin e punëtorëve si tepriçë teknologjike.
 - 6.3. Kriteri i tretë është marrja parasysh e përvojës në punë në arsim. Kjo merret parasysh në rastin e arritjes së rezultateve të njëjta të punës. Përparësi në ruajtjen e vendit të punës kanë

punëtorët me përvojë më të gjatë në punë (në rastin e suksesit të njëjtë në arritjen e rezultateve të njëjta.

7. Punëdhënësi nuk mund të shpall konkurs për plotësimin e vendeve të lira të punës deri sa të mos sistemohen punëtorët e shpallur tepriçë teknologjike.
8. Punëdhënësi obligohet që t'i kompensojë të ardhurat e punëtorëve tepriçë teknologjike sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 15 **Koha e punës**

1. Në arsim zbatohet java 5 ditësh e punës, nga e hëna deri të premten. Përjashtimet bëhen me marrëveshje të veçantë midis punëdhënësit dhe punëmarrësit.
2. Normat e punës mësimore javore dhe vjetore, për çdo cikël, vendosen me Udhëzim të Ministrit të Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë dhe Institucionet e Arsimit të Lartë në konsultim me SBASHK-un, nënshkruese të Kontratës Kolektive të Punës.

Neni 16 **Puna e natës**

1. Puna e natës mund të aplikohet nëse plotësohen kushtet e parapara me legjislacionin e punës dhe me marrëveshje të palëve kontraktuese (punëdhënës-punëmarrës).
2. Sindikata ka të drejtë që në çdo kohë të kujdeset për plotësimin dhe zbatimin e kushteve për aplikimin e punës së natës, sipas legjilacionit në fuqi.
3. Në rast të shkeljeve të ligjit sindikata mund të kërkojë ndërprerjen e menjëhershme të punës së natës, nëse kërkesa nuk aprovohet mund të kërkojë ndërhyrjen e inspektimit të punës.

Neni 17 **Mungesa nga puna me pagesë dhe pa pagesë**

1. Të punësuarit kanë dejtë të mungojnë nga puna me kompensim të ardhurave personale (mungesë me pagesë), përveç rasteve që përcaktohen me legjislacionin e punës edhe në këto raste:
 - 1.1. Sëmundjes së rëndë të anëtarit të familjes së ngushtë-3 ditë pune,
 - 1.2. Ndërrimit të vendbanimit- 1 ditë pune,
 - 1.3. Dhënies së provimit profesional-3 ditë pune,
 - 1.4. Për shkak fatkeqësisë së rëndë në familje-3 ditë pune,
 - 1.5. Pjesëmarrja në gara profesionale të punëtorëve-2 ditë pune,
 - 1.6. Vdekjes së anëtarit të familjes që nuk janë anëtarët të familjes të ngushtë -1 ditë,
 - 1.7. Për fëmijët e tij që kanë probleme psiko-fizike-5 ditë pune,
 - 1.8. Me rastin e martesës së fëmijës -1 dite pune.

2. Pushimi pa pagesë mund të zgjatë më së shumti deri në 12 muaj të periudhës së mbuluar me kontratë dhe marrveshja lidhet me shkrim sipas akteve ligjore dhe nënligjore të Ligjit Punës në fuqi për rastet që nuk janë para me ligjin mbi organizimin sindikal dhe Kontraten Kolektive.

Neni 18

Caktimi i vendit të punës së punëtorit invalid dhe punëtorit me aftësi të zvogëluara (të kufizuara) për punë

1. Punëdhënësi është i obliguar që punëtorit invalid, gjegjësisht punëtorit me aftësi të zvogëluara (kufizuara) për punë t'i caktojë vend pune adekuate në afatin 15 ditë pas vendimit të plotfuqishëm të institucionit shëndetësor, apo komisionit mjekësor kompetent, me të cilin vendim është konstatuar invaliditeti gjegjësisht aftësia e zvogëluar për punë.
2. Derisa punëdhënësi nuk i cakton punëtorit, nga pika 1, punë adekuate, është i obliguar t'i paguajë kompensimin për kohën e pritjes në vlerë 70% të pagës bazë.
3. Në rast se punëdhënësi nuk ka mundësi të caktoj vend adekuat veprohet sipas Ligjit të Punës.

Neni 19

Pushimi vjetor

1. Punëtori ka të drejtë në shfrytëzimin e pushimit vjetor me pagesë gjatë vitit kalendarik kur janë pushimet kolektive në arsim sipas legjislacionit të punës në fuqi dhe akteve tjera nënligjore.
2. Të punësuarit si punëtorë teknik dhe administrativ, pushimet i realizojnë sipas kritereve të përcaktuara me legjislacionin e punës në fuqi.

Neni 20

Pushimi i lehonisë

1. Punëtorja e punësuar gjatë kohës së shtatzënisë dhe lindjes ka të drejtë në pushim lehonie prej 1 (një vit) pa ndërprerje dhe duhet t'i gëzojë të gjitha të drejtat sipas legjislacionit të punës në fuqi.
2. Punëtorja e cila mbaron pushimin e lehonisë në kohëzgjatje prej 1 viti në marrëveshje me punëdhënësin mund të merr pushim pa pagesë edhe për gjashtë muaj tjerë.
3. Pushimi pa pagesë në kohëzgjatje prej gjashtë muajsh (nëse arrihet marrëveshja me punëdhënësin) duhet të shfrytëzohet në tërësi pa u ndarë nga pushimi paraprak prej 1 viti.
4. Gjatë pushimit pa pagesë, punëtores së punësuar i pushojnë të gjitha të drejtat nga marrëdhënia e punës, përveç sigurimit shëndetësor.

5. Mbrojtjen, përkatësisht të drejtat nga paragrafi 1 i këtij neni, mund t'i shfrytëzojë edhe adoptuesi i fëmijës, përkatësisht kujdestari, në rast vdekjeje të të dy prindërve, ose nëse prindërit e lënë fëmijën.
6. Nëse punëtorja e punësuar lind fëmijën e vdekur, ose nëse fëmija i vdes para skadimit të pushimit të lehonisë, ka të drejtë në pushim lehonie për aq kohë sipas konstatimit të mjekut që i nevojitet të këndellet nga lindja dhe nga gjendja psikike e shkaktuar nga humbja e fëmijës, por jo më pak se 45 ditë, për të cilën kohë i takojnë të gjitha të drejtat mbi bazën e pushimit të lehonisë.
7. Fëmija, i cili domosdo ka nevojë për përkujdesje të veçantë për shkak të gjendjes së tij shëndetësore, përkatësisht fëmija i cili është rëndë i hendikepuar në kuptim të dispozitave për sigurimin shëndetësor, njëri prej prindërve me skadimin e pushimit të lehonisë ka të drejtë të punojë me gjysmën e orarit të plotë të punës derisa fëmija t'i mbushë 2 (dy) vjet.
8. Të drejtat nga paragrafi i mëparshëm paraprak i këtij neni i përcakton organi kompetent shëndetësor në pajtim me ligjin.

Neni 21

Përgjegjësia dhe procedura disiplinore

1. Komisioni disiplinor emërohet në bazë të Dispozitave ligjore dhe nënligjore në fuqi.
2. Masat disiplinore ndaj shkelësve të obligimeve të punës shqiptohen në bazë të dispozitave ligjore dhe nënligjore në fuqi.
3. Përveç shkeljeve të obligimeve të punës të parapara me Ligjin e Punës, si shkelje për të cilat shqiptohet masa disiplinore dënimi me të holla janë:
 - 3.1 Sjellja e pahijshme ndaj të punësuarve tjerë (fyerjet, nënçmimet, kërcënimet etj) vetëm nëse këtë e konstaton me dëshmi punëdhënësi jo në bazë të ankesës të palës së tretë,
 - 3.2 Mungesa pa arsyeshme tri ditë pa ndërprerje brenda një muaji,
4. Asnjë masë disiplinore nuk mund ta ndërmerrë punëdhënësi pa kaluar lënda në komisionin disiplinor.
5. Për të drejtat e punëtorëve në shkallën e dytë vendos komisioni i ankesave në MASHT dhe organet përkatëse të Universiteteve në bazë të përgjegjësisë të tyre të përcaktuara me Statut.
6. Përfaqësuesi i SBASHK-ut merr pjesë si vëzhgues në të gjitha fazat e procedurës disiplinore për konstatimin e përgjegjësisë së punëtorit-anëtar të sindikatës.

Neni 22

Siguria dhe mbrojtja e shëndetit në punë e punëtorit

1. Me qëllim të ofrimit të standardeve minimale të sigurisë në punë, punëdhënësi dhe punëtori janë të obliguar që përveç të drejtave dhe obligimeve të përcaktuara me ligj të respektojnë edhe dispozitat e kësaj kontrate kolektive mbi sigurinë dhe mbrojtjen e shëndetit në punë.
2. Punëdhënësi ka, para se gjithash, këto obligime në fushën e sigurisë në punë:
 - 2.1. Të mos lejojë punën për ata mësimdhënës të cilët vuajnë nga ndonjë sëmundje kronike ngjitëse për periudhën e sëmundjes dhe t'ju paguhet paga në pajtim me ligjin.
 - 2.2. T'i përshtatë kushtet e punës çdo punëtori;
 - 2.3. Zgjedhjen e mjeteve të punës, zgjedhjen e procedurave punuese dhe teknologjike dhe eliminimin e monotonisë së punës, ritmit të rënduar të punës si dhe zvogëlimin e ndikimeve të dëmshme për shëndetin e punëtorit;
 - 2.4. Të zbatojë metodat bashkëkohore të mjeteve të punës, t'i zëvendësojë ato me teknologji të lartë, materialet dhe burimet energjetike të rrezikshme me ato të parrezikshme ose më pak të rrezikshme;
3. Punët me kushte të veçanta të veprimit të punëtorëve janë pjesë të pandashme të punës edukativo-arsimore në veçanti ato të kulturës fizike, ushtrimet e kimisë, fizikës, biologjisë etj.
4. Duhet të zhvillojë politikë të harmonizuar të sigurisë në punë duke përfshirë teknologjinë, organizimin e punës, raportet sociale dhe ndikimet e ambientit të punës.
5. Të këshillohet me përfaqësuesit e SBASHK-ut në lidhje me sigurinë dhe ruajtjen e shëndetit të punëtorëve gjatë punës dhe gjatë zhvillimit dhe aplikimit të teknologjive të reja.
6. Të gjitha masat në lidhje me sigurinë në punë dhe ruajtjen e shëndetit të punëtorëve në punë të sigurohen dhe ndërmerren nga punëdhënësi.
7. Çdo punëtor është i obliguar të kujdeset për sigurinë e vet dhe ruajtjen e shëndetit përmes aftësisë dhe udhëzimeve gojore dhe të shkruara të punëdhënësit.

Neni 23 Shkollimi

1. Punëdhënësi duhet t'ia mundësojë punëtorit, gjatë kohës së punës, arsimimin dhe perfeksionimin për punë nëse kjo është në interes të institucionit dhe të punëtorit:
 - 1.1. Krijimin e kushteve për ngritje profesionale,
 - 1.2. Dërgimin në specializim,
 - 1.3. Pjesëmarrjen në kurse dhe seminare profesionale.
2. Punëtori është i obliguar të shkollohet nëse punëdhënësi e dërgon në shkollim dhe lidhë me të kontratë adekuate.

3. Nëse shkollimi është i organizuar gjatë orarit të punës, për punëtorët nga paragrafi 1 i këtij neni, koha e shkollimit numërohet si pjesë e orarit të punës dhe punëtori ka të drejta të njëjta sikurse gjatë punës.
4. Si shkollim në interes të punëdhënësit trajtohet shkollimi i përfaqësuesve të SBASHK-ut në lidhje me marrëveshjet kolektive dhe ligjet e marrëdhënieve të punës.

Neni 24

Kompensimi i shpenzimeve të shkollimit dhe ditët e lira

1. Punëtori i cili dërgohet në shkollim në interes të punëdhënësit, nga punëdhënësi i mbulohen këto shpenzime:
 - 1.1. Shpenzimet e shkollimit,
 - 1.2. Shpenzimet e udhëtimit,
 - 1.3. Shpenzimet e ushqimit,
 - 1.4. Shpenzimet e banimit,
2. Krahas ditëve të lira, punëtori ka të drejtë në ditë të lirë edhe në ditën e provimit.
3. Të drejtën e ditës së lirë nga paragrafi paraprak punëtori e ka vetëm kur hyn së pari në provim.
4. Ditët e lira të punës për shkollim caktohen në pajtim me kontratën e veçantë ndërmjet punëdhënësit dhe punëtorit në bazë të kohëzgjatjes dhe llojit të shkollimit.
5. Punëtori i cili shkollohet në interes të punëdhënësit dhe dërgohet në shkollim nga punëdhënësi ka të drejtë të caktohet në vendin e punës në pajtim me shkallën e shkollimit të përfituar në bazë të kontratës.
6. Nëse punëdhënësi nuk i përmbush obligimet e parapara me kontratën e shkollimit, punëtori është i liruar nga detyrimet e veta të përcaktuara me kontratë mbi shkollimin, kurse nëse punëtori nuk i përmbush detyrimet e veta në bazë të kontratës mbi shkollimin duhet t'i kthejë punëdhënësit të gjitha shpenzimet e shkollimit.

Neni 25

Informimi i punëtorëve

1. Punëdhënësi është i obliguar që me kërkesë të përfaqësuesit të SBASHK-ut kolektivisht t'i informojë punëtorët për:
 - 1.1. Planet vjetore të shkollës,
 - 1.2. Ecurinë e zhvillimit të procesit edukativo-arsimor, pengesave eventuale në mësim ose vështirësive tjera të paraqitura,
 - 1.3. Për rezultatet vjetore lidhur me suksesin,

- 1.4. Propozimet e akteve të përgjithshme dhe vendimeve me të cilat në pajtim me Kontratën Kolektive në përgjithësi rregullohen çështjet në lëmin e marrëdhënieve të punës dhe të ardhurat.
- 1.5. Në rast të sekretit afarist punëdhënësi nuk ka obligim të informimit kolektiv të punëtorëve.

III KUSHTET E PUNËS TË SINDIKATAVE

Neni 26

Përfaqësimi i sindikatës në institucione

1. Punëdhënësi është i obliguar që në pajtim me Konventën Ndërkombëtare të ONP nr. 87 lidhur me liritë sindikale, të mbrojë të drejtën sindikale dhe me ligjin në fuqi, t'u sigurojë anëtarëve të SBASHK-ut bashkëpunim në të gjitha procedurat e vendosjes për të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e punëtorëve në lëmit e marrëdhënieve të punës.
2. Përfaqësuesit e SBASHK-ut i dërgojnë punëdhënësit materialet e mbledhjeve të organeve të sindikatës dhe marrin pjesë në mbledhjet e Bordit në cilësinë e vëzhguesit kur ka të bëjë me shqyrtimin e çështjeve me interes për sindikatën.
3. Përfaqësuesi SBASHK-ut duhet të merr pjesë në mbledhjet e institucionit, por pa të drejtë vote, kur bëhet ndarja e orëve dhe sistematizimi i vendeve të punës,
4. Punëdhënësi i siguron sindikatës veprim në institucion:
 - 4.1. Qasje të lirë përfaqësuesve të SBASHK-ut te punëdhënësi në bazë të njoftimit paraprak të punëdhënësit;
 - 4.2. Lirinë e organizimit, informimit dhe shpërndarjen e shtypit sindikal.

Neni 27

Njoftimi për zgjedhjen e përfaqësuesit sindikal

1. SBASHK-u vepron në pajtim me rregullat sindikale, Ligjin mbi organizimin sindikal, Statutin dhe ligjet tjera në fuqi.
2. SBASHK-u është i obliguar ta njoftojë punëdhënësin mbi zgjedhjen ose emërimin e përfaqësuesit sindikal dhe organeve tjera sindikale.

Neni 28

Obligimet e punëdhënësit

1. Punëdhënësi është i obliguar që përfaqësuesit të SBASHK-ut t'ia bëjë të mundur qasjen në vende të punës së punonjësve të organizatës me qëllim të realizimit të suksesshëm të detyrës së

tij dhe për shkak të mundësimit të transparencës në shënimet dhe dokumentet në lidhje me realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të punëtorëve.

2. Punëdhënësi është i obliguar që ta pranojë në bisedë përfaqësuesin sindikal, sipas mundësisë menjëherë, por më së largu në afat prej dy ditësh.
3. Punëdhënësi është i obliguar që të përgjigjet me shkrim në çdo shkresë apo kërkesë të përfaqësuesit të SBASHK-ut më së largu në afat prej 5 (pesë) ditësh.
4. Punëdhënësi merr për detyrë që me sjelljet dhe aktivitetin e vet apo të punëtorit të caktuar si udhëheqës në atë institucion arsimor në asnjë mënyrë nuk do ta pamundësojë punën sindikale apo punëtorët që të anëtarësohen në SBASHK.

Neni 29

Qasja e pa penguar e përfaqësuesit të SBASHK-ut në institucion

1. Përfaqësuesi i SBASHK-ut nuk guxon të ndalohet apo pengohet, nga punëdhënësi, në përmbushjen e detyrave të veta sindikale nëse vepron në pajtim me ligjin dhe me këtë Kontratë Kolektive.
2. Pengimi i përfaqësuesit të SBASHK-ut në veprimtarinë e vet nga punëdhënësi apo ndonjë person tjetër do të trajtohet si shkelje e detyrave në punë dhe do të sanksionohet sipas ligjit mbi organizimin sindikal dhe ligjin e Grevës.

Neni 30

Mundësimi i aktivitetit sindikal

1. Punëdhënësi është i obliguar që përfaqësuesit të SBASHK-ut, sikur edhe anëtarëve të kryesisë sindikale, t'ua mundësojë aktivitetin sindikal në kohën e punës në mënyrë dhe vëllim i cili varet nga puna e institucionit arsimor.
2. Anëtarët e SBASHK-ut kanë të drejtë të mbajnë mbledhjet e tyre sindikale në kohën e punës, por jo në orar dhe kohë të mësimi, në mënyrë që të mos dëmtohet mbarëvajtja e punës së institucionit arsimor.
3. Anëtarët e SBASHK-ut kanë të drejtë në pushim me pagesë për seminare sindikale, kuvende, kongrese, këshillime, konferenca e aktivitete të ngjashme.

Neni 31

Të drejtat dhe detyrat e përfaqësuesit sindikal

1. Në realizimin e masave të mbrojtjes në punë, përfaqësuesi i SBASHK-ut ka për detyrë dhe të drejtë:
 - 1.1. Të merr pjesë në planifikim për përparimin e kushteve të punës,
 - 1.2. Të kujdeset për siguri dhe shëndet të punonjësve,

1.3. Mbrojtjen e tyre në punë,

1.4. Ta thërret inspektorin e mbrojtjes në punë nëse e vlerëson se kjo është e domosdoshme.

Neni 32

Mbështetja e organizimit sindikal

MASHT mbështet organizimin sindikal të SBASHK-ut dhe mundëson realizimin e anëtarësisë në mënyrë institucionale në përputhje me Kontratën e Përgjithshme Kolektive në nivel vendi dhe Kontratën Kolektive SBASHK-MASHT.

Neni 33

Imuniteti i përfaqësuesit sindikal

1. Përfaqësuesit e SBASHK-ut për shkak të veprimtarisë sindikale gëzojnë imunitet.
2. Përfaqësuesit të SBASHK-ut për shkak të aktivitetit të tij sindikal, nëse vepron në pajtim me ligjet në fuqi, Kontratat Kolektive dhe akteve të përgjithshme, nuk mund t'i ndërrohet vendi i punës te punëdhënësi tjetër ose të caktohet si punëtor i tepërt.
3. Përfaqësuesit e SBASHK-ut në bazë të kushteve nga paragrafi 2 i këtij neni nuk mund t'i zvogëlohet paga pa pajtimin e e SBASHK-ut ose kundër tij të fillon procedura disiplinore ose të kompensimit të dëmit, ose në çfarëdo mënyre, të vihet në pozitë të palakmueshme apo të nënshtrimit.
4. Afati për dhënien e pëlqimit të SBASHK-ut për masat e paragrafit paraprak është 8 ditë. Nëse në këtë afat SBASHK-u nuk përcaktohet, merret se e ka dhënë pëlqimin.
5. Nëse SBASHK-u nuk e jep pëlqimin, punëdhënësi mund të fillojë procedurën e pajtimit. Faktet që e ngarkojnë përfaqësuesin e sindikatës duhet t'i sigurojë punëdhënësi.
6. Procedurën e pajtimit mund ta fillojë edhe SBASHK-u nëse mendon se përfaqësuesi i SBASHK-ut është keqtrajtuar për shkak të aktivitetit të tij sindikal.
7. Imuniteti i përfaqësuesit të SBASHK-ut nga ky nen zgjatë edhe 3 muaj pas skadimit të funksionit sindikal.
8. Si përfaqësues sindikalë në bazë të këtij neni konsiderohen edhe funksionarët e - SBASHK-ut - Kryesia e SBASHK-ut në nivel vendi, kryetarët e sindikatave në nivel komunal dhe niveleve arsimore në vend, dhe kryetarët e shoqatave sindikale të institucioneve arsimore.

Neni 34 **Greva**

1. Për mbrojtjen së drejtave ekonomike, sociale dhe interesave të cilat nuk mund të zgjidhen përmes dialogut me punëdhënësin, as me masat tjera, të punësuarit në të gjitha institucionet arsimore që janë anëtarë të SBASHK-ut, munden që me ftesën e SBASHK-ut apo organeve në nivele të dyta e treta të SBASHK-ut, të organizojnë grevë, në kushtet dhe mënyrën e përcaktuar me Ligjin e punës neni 89, Ligjin në fuqi për Greva, si dhe me Statutin e SBASHK-ut në fuqi.
2. Pjesëmarrja në greva lejohet nëse parashihet me ligj, me kontratën kolektive dhe me statutin e sindikatës.
3. I punësuarit nuk mund të jetë i diskriminuar për shkak të organizimit dhe pjesëmarrjes në grevë.
4. Punëtorit nuk mundë t'i ndalohej e drejta për grevë, as të përdoret masa e ndëshkimit për të përfunduar grevën në kuptim të paragrafit 1. të këtij neni.
5. Ndaj të punësuarit mund të iniciohet procedurë disiplinore, për organizimin dhe pjesëmarrjen në grevën që është në kundërshtim me legjislacionin në fuqi.
6. Për organizuesit e grevës, pjesëmarrësve grevistë dhe ndaj të punësuarve të tjerë, të cilët mbështesin grevën, nuk mund të merren masa disiplinore apo materiale dhe nuk mund t'ju ndërpritet marrëdhënia e punës.
7. Gjatë grevës së organizuar sipas kushteve të përcaktuara me ligj, punëdhënësit nuk mund të punësojnë punëtorë të rinj të cilët do të zëvendësonin pjesëmarrësit në grevë.

IV RREGULLAT E PËRGJITHSHME DHE PAGAT

Neni 35

1. MASHT-i bazuar në programin e Qeverisë e konsideron arsimin si sektor parësor, të dy palët bien dakord që të ndërtojnë dhe të zbatojnë një sistem pagash dhe shpërblimesh që mundëson një vlerësim më të mirë të figurës dhe punës së mësimdhënësit dhe një motivim më të madh të tij, në bazë të angazhimit në procesin e reformimit e modernizimit të arsimit dhe cilësisë së punës që kryen.
2. Punëdhënësi dhe punëmarrësi bien dakord që, në bazë të dispozitave të Ligjit të Punës, të Kartës së Lirive dhe të Drejtave të Njeriut dhe të Kartës Sociale Evropiane, të garantojnë për të punësuarit pagë të barabartë për punë të barabartë dhe profesion të njëjtë, pa asnjë dallim.

3. Pagat e punëtorëve, punonjësve të sistemit të arsimit përcaktohen me aktet ligjore e nënligjore në fuqi. Për ndryshimet dhe shtesat, plotësimet dhe rritjet e mëtejshme të pagave të punonjësve të sistemit të arsimit, punëdhënësi është i detyruar që në procesin e hartimit të buxhetit të çdo viti të konsultohet dhe të marrë mendimin e SBASHK-ut nënshkruese e kësaj Kontrate Kolektive, përpara se propozimet përkatëse të dorëzohen në Qeveri për miratim.
4. Kur mësimdhënësit dhe punonjësit tjerë arsimor kryejnë orë mësimi mbi ngarkesën mësimore vjetore të parashikuar me këtë kontratë, orët mbi normë i paguhen sipas dispozitave ligjore e nënligjore në fuqi.
5. Punonjësit arsimor që udhëtojnë në vendbanimet e komunës përkatëse ku punojnë i paguhen shpenzimet e rrugës 70% të biletave të trafikut urban.
6. Të punësuarve në institucionet arsimore, ju njihet e drejta e shtesës për përvojë në punë, 0,5% të pagës bazë, për çdo vit të plotë të përvojës në punë. Gjatë realizimit të së drejtës, në përvojë të punës llogariten vitet e plota të përvojës, të cilat i ka kaluar i punësuar në punë ose në marrëdhënie të punës në vend, jashtë vendit, ose gjatë punës në veprimtari të pavarur, të cilat janë të vërtetuara në librezën e punës, ose në dokument tjetër i cili është i vlefshëm ashtu siç e ka përcaktuar Qeveria e Republikës së Kosovës.
7. Të punësuarve, u sigurohet kompensim për ushqim gjatë punës, për ditët e pranisë në punë. Vlera e kompensimit të shpenzimit të ushqimit në punë, për një ditë pune, është 2 (dy) euro për të punësuarit që kanë marrëdhënien e punës primare në institucionet arsimore. Punëdhënësi, i cili ka të rregulluar ushqimin e të punësuarve, përmes restaurantit a kuzhinës, ose në një formë tjetër, nuk ka obligim kompensimin për ushqim.
8. Punëtorët (anëtarë të SBASHK-ut) në vitet jubilarë të punësimit përfitojnë shpërblimin jubilar nga punëdhënësi i fundit, në vlerë:
 - 8.1. për 10 vjet të përvojës së punës në vlerë të 50% të një page bazë.
 - 8.2. për 20 vjet të përvojës së punës në vlerë të 75% të një page bazë.
 - 8.3. për 30 vjet të përvojës së punës në vlerë të një page bazë.
 - 8.4. për 40 vjet të përvojës së punës në vlerë të 150 % të një page bazë.
 - 8.5. Shpërblimi jubilar paguhet nga punëdhënësi, kur i punësuar ka plotësuar kushtet e shpërblimit sipas kriterëve të përkatëse.
 - 8.6. Shpërblimi jubilar paguhet në rastin e 7 Marsit të çdo viti.
9. Punëtorët (anëtarë të SBASHK-ut) që dalin në pension përfitojnë pagesë përcjellëse në lartësi të tri pagave sipas mesatares së tri pagave të fundit të punëtorit.
 - 9.1. Pagat përcjellëse paguhen nga punëdhënësi i fundit dhe jo më larg se 30 ditë nga dita e pensionit.
10. Për çdo vit të përcillet shkalla e inflacionit sipas Entit të Statistikave të Republikës së Kosovës dhe përqindja (%) e inflacionit të futet në pagë.

V. ANGAZHIMI PËR ZBRITJEN E NUMRIT TË FËMIJËVE QË BRAKTISIN SHKOLLËN

Neni 36

Angazhimi i Sindikatës në zbritjen e shkallës së braktisjes së shkollës nga nxënësit

1. SBASHK-u angazhohet që me mundësit e saj dhe me mbështetje tjera, sidomos nga Federata Ndërkombëtare e Arsimit, EI, Organizata Ndërkombëtare e Punës (ILO), nga sindikatat homologe tej, të bëjnë një punë të veçantë për uljen e numrit të fëmijëve që braktisin shkollën dhe eliminimin e punës së fëmijëve.
2. Nëpërmjet trajnimeve të drejtuesve dhe të anëtarëve të tjerë të SBASHK-ut si dhe nëpërmjet formave të tjera të punës konkrete në shkollë e në komunitet, ato do të synojnë për rritjen e numrit të mësuesve të angazhuar në një punë të veçantë me nxënësit që braktisin shkollën ose që janë në rrezik për ta braktisur atë duke krijuar për ta një mjedis më tërheqës dhe me prindëror dhe duke pasur si objektiv eliminimin e punës së fëmijëve.
3. Me propozimin e Kryesisë së SBASHK-ut nënshkruese e Kontratës Kolektive, MASHT-i nga Fondi i veçantë, mësimdhënësit që janë të angazhuar drejtpërdrejt dhe kanë rezultate të matshme për uljen e numrit të nxënësve që braktisin shkollën dhe eliminimin e punës së fëmijëve t'i shpërblejnë me pagesa të veçanta në marrëveshje të posaçme.

VI. TË DREJTAT DHE OBLIGIMET E PALËVE DHE MËNYRA E ZGJEDHJES SË KONTESTEVE

Neni 37

Obligimet e palëve nënshkruese

Palët nënshkruese të kësaj kontrate kolektive janë të obliguara që të zbatojnë dhe t'i respektojnë dispozitat e kësaj kontrate.

Neni 38

Shmangia e veprimeve të cilat ndikojnë në pamundësinë e zbatimit të kontratës

Punëdhënësit dhe përfaqësuesit e punëtorëve në sektorin e arsimit (SBASHK) janë të obliguara t'i shmangen çdo veprimi i cili ndikon në pamundësinë e zbatimit të kësaj kontrate.

Neni 39

Ndryshimi dhe plotësimi i Kontratës

Çdo palë nënshkruese, në çdo kohë mund ta propozojë ndryshimin dhe plotësimin e Kontratës Kolektive. Pala nënshkruese e cila dëshiron ndryshimin dhe plotësimin e kësaj kontrate kolektive, duhet t'i propozoj palës tjetër, arsyetimin me shkrim, lidhur me shkaqet dhe qëllimin për

ndryshimin dhe plotësimin e saj. Pala është e obliguar që ndaj propozimit të përcaktohet në afat prej tridhjetë (30) ditësh, prej ditës së marrjes së propozimit me shkrim.

Neni 40 **Lidhja e Kontratës**

Proceduara për lidhje të Kontratës së re Kolektive, fillon me nismë të arsyetuar nga cilido palë, së paku tre (3) muaj para skadimit të vlefshmërisë së Kontratës Kolektive. Në bazë të nismës me shkrim, për lidhje të Kontratës së re Kolektive, palët nënshkruese janë të obliguara, që në afat prej tridhjetë (30) ditësh të përcaktohen për atë nismë. Nëse palët nuk e pranojnë nismën, për lidhjen e Kontratës së re Kolektive, përkatësisht nuk përcaktohen ndaj nismës në afat prej (30) ditësh, proceduara e lidhjes së Kontratës së re Kolektive ndërpritet. Negociatat mund të fillojnë kur njëra palë ofron propozimin e Kontratës së re Kolektive.

Neni 41 **Zgjidhja e kontesteve**

Kontestet ndërmjet partnerëve të Kontratës Kolektive, të cilat nuk kanë mundur t'i zgjedhin përmes dialogut social, i zgjedh Komisioni për Pajtim dhe Gjykata Kompetente.

Neni 42 **Proceduara e pajtimit**

Proceduara për pajtim fillon me parashtrimin e propozimit më së voni në afat prej tridhjetë (30) ditësh, prej ditës së shfaqjes së kontestit, që kur pala ka marrë vesh për këtë. Anëtarët e Komisioneve, përgjigjen në propozimin dhe emërojnë nga dy anëtar në komision për pajtim në tridhjetë (30) ditët vijuese. Anëtarët e Komisionit duhet ta emërojnë për kryetar të komisionit, personin i cili gëzon autoritet të lartë profesional (anëtarin e pestë) i cili është neutral. Në rastin kur palët nuk përgjigjen në propozim, nuk i emërojnë anëtarët e komisionit, nuk e emërojnë kryetarin e Komisionit për Pajtim, ose në rastin kur palët nuk e pranojnë propozimin për zgjidhjen e kontestit, nga Komisioni për Pajtim procedura do të ndërpritet.

Neni 43 **Marrëveshja përmes pajtimit**

Marrëveshja e arritur në procedurën e pajtimit duhet të jetë në formë të shkruar.

Neni 44 **Interpretimi i Kontratës Kolektive**

Palët, emërojnë komisionin prej tre anëtarësh për interpretimin e Kontratës Kolektive. Në këtë komision palët emërojnë nga një anëtar, ndërsa, anëtarin e tretë, i cili është njëkohësisht edhe kryetari i Komisionit, e emërojnë palët me marrëveshje. Interpretimet (sqarimet) e komisionit, kanë karakter obligativ, për zbatimin e rregullave dhe dispozitave të Kontratës Kolektive për punëdhënësin dhe të punësuarit, si dhe bazën obligative për vendosjen në kontestet në lidhje me të

drejtat e të punësuarve dhe obligimet e punëdhënësve që rrjedhin nga kjo kontratë kolektive. Interpretimet e komisionit të kësaj kontrate kolektive, kanë karakter obligativ për zbatimin e dispozitave të njëjta në nivel nacional, lokal dhe të shoqatës, të cilat rrjedhin nga kjo kontratë kolektive.

Neni 45 **Tërheqja e Kontratës**

Nga Kontrata Kolektive, palët mund të tërhiqen tre (3) muaj para skadimit të vlefshmërisë së saj, përmes letrës rekomanduese, e cila tërheqje fillon së zbatuari ditën e nënshkrimit të kontratës së re. Nëse nga Kontrata Kolektive pasi t'i skadojë afati i përcaktuar, nuk tërhiqet asnjëra nga palët, zbatimi i saj vazhdon edhe për një vit. Pas skadimit të afatit të kontratës kolektive, lidhet kontratë e re. Në fillimin e punës së kontratës së re në gjashtëmuorin e parë përdoren rregullat dhe dispozitat e kontratës së vjetër.

VI. DISPOZITAT KALIMTARE

Neni 46 **Angazhimi i përbashkët për zbatimin e dispozitave që kanë implikime financiare**

1. MASHT dhe SBASHK, angazhohen bashkërisht për t'i informuar dhe ndihmuar Komunitat që të bëjnë planifikimin me kohë të buxhetit dhe kostos financiare për zbatimin e dispozitave të nenit 35 paragrafët 5, 7 dhe 9.
2. MASHT dhe SBASHK, angazhohen bashkërisht në Ministrinë e Financave për sigurimin dhe ndarjen e mjeteve financiare për Komunitat e Republikës së Kosovës, me qëllim të realizimit të buxhetit të nevojshëm të përcaktuar në nenit 35 paragrafët 5, 7 dhe 9, brenda mundësive institucionale, ligjore dhe financiare.
3. SBASHK, siguron pjesëmarrjen e përfaqësuesit të saj në procesin e planifikimit të buxhetit nga ana e komunave dhe ndarjes së tij, nga ana e Ministrisë së Financave, sipas dinamikës së përcaktuar për procedurat e hartimit dhe miratimit të buxhetit.

Neni 47 **Regjistrimi dhe depozitimi i Kontratës**

Pas nënshkrimit të Kontratës Kolektive nga palët ajo regjistrohet dhe depozitohet në MASHT.

Neni 48 **Dispozita shfuqizuese**

Me hyrjen në fuqi të kësaj kontrate shfuqizohet Kontrata Kolektive e Arsimit Parauniversitar në mes të MASHT dhe SBSHK Nr. 01B-2200, datë 11.04.2014.

Neni 49
Hyrja në fuqi

Kjo kontratë Kolektive, hyn në fuqi ditën e nënshkrimit të saj nga palët nënshkruese të kontratës.

PALËT NENSHKRUSE:

18/04/2017, Prishtinë.

PËR MASHT:
Prof. Dr. Arsim Bajrami, ministër

Ministria e Arsimit, Shkencës
dhe Teknologjisë

PËR SBASHK:
Rrahman Jasharaj, Kryetar

Sindikata e Bashkuar e Arsimit,
Shkencës dhe Kulturës